

Perearstide palgauuring mai 2006

Eero Merilind – perearst

perearstide keskmine palk FIEde keskmine tulu

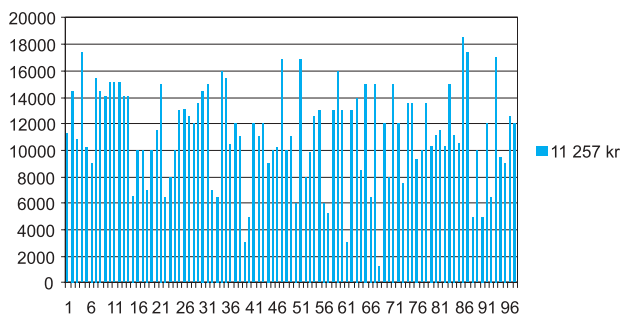
Palk on alati aktuaalne teema. Hea palga pärast vahetatakse töökohti ja linnasid, riike ja kontinente. Palk pidavat olema ka ühiskonna suhtumise näitaja. 2006. a mais Eesti Perearstide Seltsi korraldatud perearstide palgauuring andis huvitavaid tulemusi. Oma palgaandmeid esitas 151 perearsti, kellest 97 olid praktilise omanikud, 26 töötas palgalisena (palgatöölised), 28 perearsti olid FIEde. FIEde sissetulek on arvestades Eesti maksuseaduseid erinev kui palgatöölistel.

Uuringus vaadeldud perearstist praktilise omanike keskmine palk oli **11 257 krooni** (vt jn 1). Arvestades, et Eesti Haigekassa tasub perearstidele kulumudeli järgi, kus perearsti töötunniks on 75 kr (168tunnise kuukoormuse korral 12 600 kr), siis võib järeldada, et enamik perearstidest saab Eesti arsti miinimumpalka.

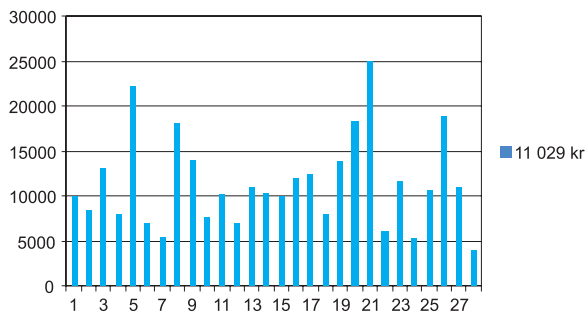
Keskmiselt said perearstidest FIEde tulu **11 029 krooni** (vt jn 2). Arvestades Eesti maksuseaduseid, peavad FIEde tasuma tulu- ja sotsiaalmaksu aasta

lõpu seisuga ning seetõttu on vabade finantsvahendite kasutamine FIEde puhul loomulikum ning arvestus keerulisem.

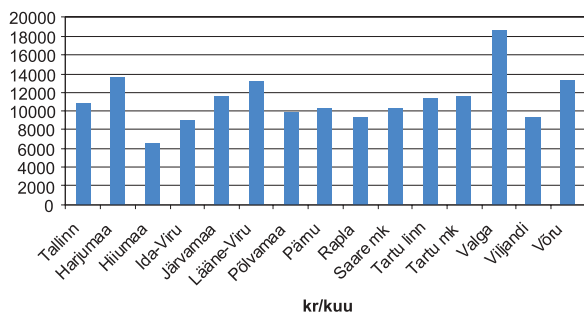
Praktilise omanike tulu üle Eesti oli suhteliselt ühtlane (vt jn 3). Millegipärast oli tulusam töötada perearstina Harjumaal, Lääne-Virumaal ning Valgemaal. Ilmselt on sealsed kohalikud omavalitsused asunud aktiivselt toetama perearstikeskuseid ning perearsti eelarve on lahedam.

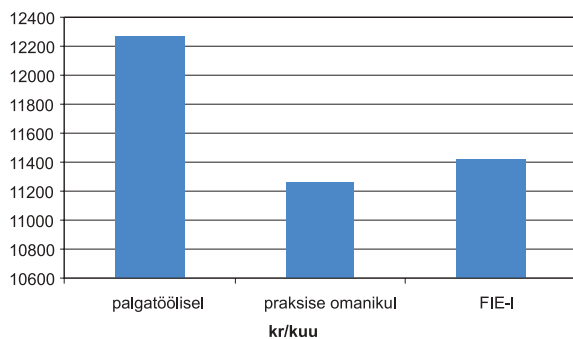
Joonis 1. Perearstide (n=97) keskmine palk mais 2006.

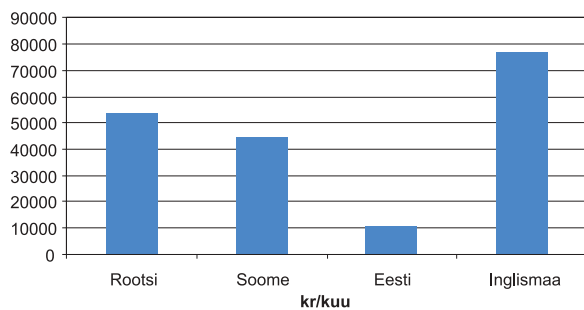
Joonis 2. FIEde (n=28) tulu mais 2006.

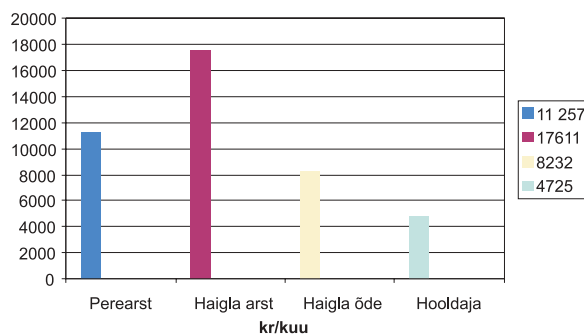
Joonis 3. Praksise omanike tulu üle Eesti.

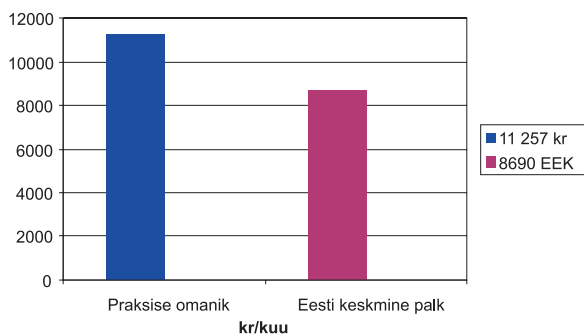
Joonis 4. Keskmine brutopalk või FIE sissetulek.

Joonis 5. Pearssti netopalk erinevates maades.

Joonis 6. Pearssti palk võrreldes teiste tervishoiutöötajatega.

Joonis 7. Perearsti praksise omaniku palk võrreldes Eesti keskmise palgaga.

Milline töötamise vorm on kõige rentaablim?

Huvitavalt tuli välja, et palgatöölisena on Eestis perearstil võimalik teenida rohkem kui praksise omanikul (vt jn 4). Praksise omaniku tulu jäi isegi väiksemaks kui FIE tulu, kuid arvestades maksusüsteemi, ei saa praksise omaniku tulu ja FIE sissetulekuid tinglikult vaadata samas süsteemis. Ilmselt on vabadest arstidest suur puudus ning see puudus tingib ka arstide ülesostmist.

Kuidas on perearsti sissetulek mujal maailmas ja Eestis?

Palju räägitud välismaal on perearstide (arstide) palgatase oluliselt kõrgem kui Eestis. Võrreldud netopalk on Eesti perearsti palgast 4 korda suurem Soomes, 5 korda suurem Rootsis ning ligi 7,5 korda suurem Inglismaal (vt jn 5).

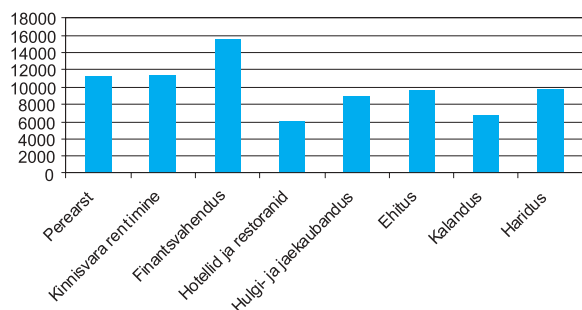
Eesti tervishoiutöötajate seas on perearsti palk madalam kui haiglaarstidel, kuid ilmselt on suur osa haigla arstide palgast seotud öötöö ja valvetega, mida aga perearstid tegema ei pea (vt jn 6).

Pearsti praksise omaniku palk võrreldes Eesti keskmise palgaga

Pearsti praksise omaniku palk on võrreldes Eesti keskmise palgaga veidi suurem, kuid mitte oluliselt (vt jn 7). Pearsti keskmine palk jääb alla finantsvahenduse töötajate omale, kuid on sarnane haridustöötajate omaga (vt jn 8). Arvestades Eesti kinnisvara ning ehituse buumi, on nende valdkondade sissetulekud teinud järsu hüppe ülespoole, kuid mõne aja möödudes võib pilt muutuda. Fakt on see, et Eesti Arstide Liidu poolt küsitud kahte Eesti keskmist palka Eesti perearstid hetkel ei saa.

Kokkuvõtteks

Selline perearstide palgauuring oli esmakordne ning palga ja sissetulekute teema on Nõukogude ajast olnud tabu. Arsti elukutse on oluline ning ühiskonnale vajalik, kuid kahjuks peavad arstid ise pidevalt tõestama enda vajalikkust. Traditsioonidega maades on arsti palk olnud alati kõrge, idapoolsetes riikides aga madal. Madalat palka

Joonis 8. Perearsti sissetulek (kr/kuu) võrreldes teiste erialadega.

kompenseeriti seal mitmesuguste hüvede ning kommikarpidega. Kindlasti ei saa uuringu alusel teha väga olulisi otsuseid, kuid teatud näitajana ühiskonna suhtumises arstidesse saab seda kasutada. Eesti on arenev maa ning kõik vajadused on tekkinud korraga. Kuhu panustada, kas oma

kodusse (kinnisvara soetamine), laste ja inimeste haridusse või tervishoidu, on need teemad, mis poliitikutel tuleks lähiajal läbi vaielda ning kus tuleks leida konsensus ühiskonna harmooniliseks arenguks.

Eero.merilind@arst.ee